

संजय साबळे 8208137064 / 9921661173

विकी साबळे 8208068315

प्रिती नर्सरी अँड लॉन स्प्लायर्स

आमच्याकडे सर्व प्रकारचे शोभीवंत इनडोअर आऊटडोअर प्लॅन्टस तसेच लॉन मिळेल

पुणे - सोलापुर रोड, काळभोर लॉन्सच्यापाठीमागे, कवडीगाव रोड, ता. हवेली, जि. पुणे.

राज्यात मान्सूनची वेगाने आगोकूच

पुणे : मान्सूनचा वेग पुन्हा वाढल्यामुळे २५ जूनपर्यंत दिल्लीसह वायव्य भारतातील बहुतांश भागांमध्ये पोहोचण्याची शक्यता आहे. हवामान विभागानुसार १८ जूनपर्यंत मान्सून मध्य आणि पूर्व भारतातील उर्वरित भागांमध्ये तसेच वायव्य भारतातील काही भागांमध्ये पोहोचेल.

दक्षिण-पश्चिम मान्सूनने महाराष्ट्रात दमदार प्रवेश केला असून कोकण, मध्य महाराष्ट्र, विदर्भ व मराठवाडा या चारही विभागांत पावसाने चांगली हजेरी लावली आहे. हवामान खात्याच्या माहितीनुसार, जूनच्या दुस-या आठवड्यात मान्सूनने राज्यात वेगाने आगोकूच केली असून अनेक जिल्ह्यांमध्ये सरासरीपेक्षा जास्त पावसाची नोंद झाली आहे. शेतक-यांसाठी ही दिलासादायक स्थिती मानली जात आहे. पुढील दोन दिवसांत महाराष्ट्रात पावसाचा जोर कायम राहण्याचा अंदाज हवामान विभागाने वर्तवला आहे.

कोकण, मध्य महाराष्ट्र आणि विदर्भात विजांच्या कडकडाटासह मध्यम ते जोरदार पावसाची शक्यता आहे. घाटमाथ्यावर काही ठिकाणी मुसळधार पावसाचा इशारा देण्यात आला आहे. मुंबई, पुणे, कोल्हापूर, नागपूर आणि छत्रपती संभाजीनगर परिसरात पावसाच्या सरी कायम राहतील. विदर्भात काही भागांत यलो अलर्ट जाहीर करण्यात आला आहे. नागरिकांनी काळजी घेण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. पावसामुळे पेरणीसाठी पोषक वातावरण निर्माण झाले आहे.

कोकणात जोरदार सुरुवात कोकण किनारपट्टीवर मान्सूनने नेहमीप्रमाणेच जोरदार सुरुवात केली आहे. रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग, रायगड आणि पालघर जिल्ह्यांमध्ये गेल्या आठवड्यात सतत पावसाची नोंद होत असून अनेक ठिकाणी १०० मिमी पेक्षा जास्त पाऊस पडला आहे. मुंबईतही

१२ जूनपासून पावसाने दमदार हजेरी लावली असून गुरुवारी (१३ जून) शहरात ८० मिमी तर उपनगरात ११० मिमी इतकी पावसाची नोंद झाली. त्यामुळे ठिकठिकाणी वाहतुकीस अडथळे आले असून बेस्टच्या काही बस सेवा विलंबाने धावत आहेत.

मध्य महाराष्ट्रात समाधानकारक नोंद नाशिक, पुणे, सातारा, सोलापूर, अहमदनगर या जिल्ह्यांमध्येही मान्सून सक्रिय झाला आहे. काही ठिकाणी पावसाची संततधार असून, शेतक-यांनी पेरण्या सुरु करण्याची तयारी केली आहे. हवामान विभागाने सांगितले की, पुढील पाच दिवस मध्य महाराष्ट्रात विजांसह मध्यम ते जोरदार पावसाचा इशारा देण्यात आला आहे. मराठवाड्यातही दिलासा मराठवाडा हा पावसाच्या दृष्टीने कायमच असमाधानी राहिलेला भाग मानला जातो, मात्र यंदा मान्सूनची वेळेत एन्ट्री झाली आहे.

छत्रपती संभाजीनगर, बीड, परभणी, लातूर आणि नांदेडमध्ये हलक्या ते मध्यम स्वरूपाचा पाऊस सुरु असून शेतक-यांमध्ये आशा निर्माण झाली आहे. काही भागांत शेतकरी खत-बिघाण्याची खरेदी करत असल्याचे दिसून येत आहे.

विदर्भात चांगली सुरुवात विदर्भातील नागपूर, अमरावती, चंद्रपूर, यवतमाळ, गडचिरोली आणि गोंदिया जिल्ह्यांत जोरदार पावसाने सुरुवात केली आहे. यवतमाळ जिल्ह्यात काही भागांत पूरसदृश परिस्थिती निर्माण झाली होती. नागपूरमध्ये १३ जूनला ७५ मिमी पावसाची नोंद झाली. भारतीय हवामान विभागाने यवतमाळ, वर्धा, चंद्रपूर येथे यलो अलर्ट जारी केला आहे. धरण साठ्यांमध्ये हळूहळू वाढत्या पाण्यातील प्रमुख धरणांमध्ये घटपा मोठ्या प्रमाणात पाणीसाठा झाला नसला तरी सुरुवातीचा पाऊस समाधानकारक ठरत आहे.

महात्मा बसवेश्वर कनिष्ठ महाविद्यालयाचे नीट परीक्षा-२०२५ मध्ये घवघवीत यश

लातूर :- आज नीट परीक्षा २०२५चा निकाल जाहीर झाला यामध्ये श्री महात्मा बसवेश्वर शिक्षण संस्था, लातूर द्वारा संचालित महात्मा बसवेश्वर कनिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी घवघवीत यश संपादन केले. यामध्ये डॉ.बाळ आदित्य सतीश याने ५०९ गुण मिळवून महाविद्यालयात प्रथम येण्याचा बहुमान मिळविला आहे. तसेच नवटाके स्वराजली संतोष ४४७ गुण घेवून द्वितीय तर शिंदे अजिंक्य संतोष ४३७ गुण घेवून तृतीय क्रमांक येण्याचा बहुमान

मिळविला आहे. तसेच शिंदे प्रथमेश रघुनाथ याने ४०९ गुण, शेख सकिब माजिद ३९३, स्वामी शोभवी विश्वनाथ २७९ गुण मिळवत विद्यार्थ्यांनी नीट-२०२५ परीक्षेत उज्वल यश संपादन केले आहे. त्यांच्या या उज्वल यशाबद्दल श्री महात्मा बसवेश्वर शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष आदिनाथ सांगवे, उपाध्यक्ष माधवराव पाटील तपसेचिंचोलीकर, सचिव माधवराव पाटील टाकळीकर, सहसचिव सुनील मिटकरी, कोषाध्यक्ष विजयकुमार रेवडकर, कार्यकारी

संचालक प्रदीप दिडेगावे आणि सर्व संस्था पदाधिकारी, महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य डॉ. संजय गर्वई, मुख्य समन्वयक डॉ. भास्कररेड्डी नल्ला, उपप्राचार्य प्रा. वनिता पाटील, पर्यवेक्षक प्रा. नारायण गोरे, बोर्ड समन्वयक डॉ. गुणवंत बिराजदार, समन्वयक, सर्व शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी आणि विद्यार्थ्यांनी त्यांचे अभिमान करून पुढील वाटचालीसाठी हार्दिक शुभेच्छा दिल्या.

अजित पवारांची पुण्यात बैठक: वाढत्या कोरोना रुग्णसंख्येबाबत केले भाष्य; म्हणाले त्या लोकांनी विशेष काळजी घेतली पाहिजे

राज्याचे उपमुख्यमंत्री आणि पुणे जिल्ह्याचे पालकमंत्री अजित पवार यांनी वाढत्या कोरोना रुग्णसंख्येसंदर्भात पुण्यात आढावा बैठक घेतली. सर्वात जास्त रुग्ण केरळमध्ये बघायला मिळत आहेत. महाराष्ट्रातही आहेत, पुणे आणि पिंपरी चिंचवडबद्दल बोलायचे झाल्यास सगळं कंट्रोलमध्ये असल्याचे अजित पवार यांनी सांगितले. तसेच नागरिकांनी काय काळजी घेतली पाहिजे याबाबतही अजित पवार यांनी माहिती दिली.

बैठकीनंतर त्यांनी माध्यमांशी संवाद साधला, त्यावेळी ते बोलत होते. जिल्हा परिषदांनी काय केलं पाहिजे, सिव्हील सर्जनने काय केले पाहिजे, डीएचओ असतील आपल्या दोन्ही महानगर पालिका असतील, महापालिकेचे आरोग्य विभाग असतील या सर्वांबद्दल आम्ही विभागीय आयुक्तांबरोबरच सर्व अधिकाऱ्यांची बैठक घेतली. या बैठकीत चर्चेदरम्यान त्यांनी सूचना दिलेल्या आहेत, असे अजित पवार यांनी सांगितले.

२०२० मध्ये कोरोनाने पुणेकरांनाही वेढले होते. त्यावेळेस दर आठवड्याला बैठक घ्यायची आणि सर्वांना जबाबदारीचे वाटप करून संपूर्ण यंत्रणा कामाला लावायची आणि त्यामधून आपण बाहेर पडलो. आता कोरोनाच्या पाश्चिमीवर देशात रुग्णांची संख्या वाढली आहे. सर्वात जास्त रुग्ण केरळमध्ये बघायला मिळत

आहेत, असे अजित पवार म्हणाले. आरोग्य मंत्री प्रकाश आंबेडकर सतत यावर लक्ष ठेऊन आहेत. दर आठवड्याला मंत्रिमंडळ बैठकीत मुख्यमंत्र्यांच्या उपस्थितीत आढावा दिला जातो, अशी माहिती त्यांनी दिली.

घाबरून जाण्याचं कारण नाही नागरिकांना घाबरून जाण्याचं कारण नाही, पण ज्यांची वय जास्त आहेत, वयस्कर लोक आहेत त्यांनी अधिक काळजी घेण्याचे आवाहन अजित पवार यांनी केले. खोकला किंवा शिंक आल्यास नॅपकिन वापरण्याची गरज आहे, अशी काही काळजी घेतली गेली पाहिजे, असेही अजित पवार यांनी सांगितले. तसेच यासंदर्भातील सूचना प्रशासनाला दिल्या असल्याचे देखील अजित पवार यांनी सांगितले. चार जणांचा मृत्यू राज्यात दिवसेंदिवस कोरोना रुग्णांच्या संख्येत वाढ होत असून, शुक्रवारी कोरोनाचे १०२ नवे रुग्ण आढळून आले आहेत. यामुळे आता राज्यातील कोरोना रुग्णांची संख्या १ हजार ९१४ वर जाऊन पोहोचली आहे. राज्यामध्ये शुक्रवारी कोरोनामुळे चौघांचा मृत्यू झाला आहे. मृतांची संख्या २५ झाली आहे. पुणे शहरातही कोरोना रुग्ण आढळून येत आहे. पुणे महानगरपालिकेच्या हद्दीत २६, तर पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका क्षेत्रात पाच रुग्ण आढळून आले आहेत.

विद्यार्थ्यांचे परदेशी शिक्षणाचे स्वप्न आता भारतातच पूर्ण होणार : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

मुंबई :- भारतीय विद्यार्थ्यांना परदेशातील विद्यापीठांमध्ये उच्च शिक्षणासाठी जाण्याची गरज राहणार नाही कारण आज राज्य शासनाने राष्ट्रीय शिक्षण धोरणातर्गत पाच परदेशी विद्यापीठांसोबत आशयपत्र प्रदान केले आहे. आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठांचे भारतातील पहिले शैक्षणिक हब मुंबई, नवी मुंबईत उभारण्यात येत असल्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सांगितले.

हॉटेल ताज येथे 'मुंबई रायडिंग : क्रिएटिंग अँड इंटरनॅशनल एज्युकेशन सिटी' पाच जागतिक विद्यापीठांना (एलओआय) आशयपत्र प्रदान करण्याचा कार्यक्रम पार पडला कार्यक्रमाला मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस बोलत होते. यावेळी केंद्रीय शिक्षण मंत्री धर्मप्रधान, उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील, केंद्रीय शिक्षण सचिव तथा विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे अध्यक्ष विनित जोशी, अपर मुख्य सचिव असिमकुमार गुप्ता, सिडकोचे व्यवस्थापकीय संचालक विजय सिंगल, ब्रिटेनच्या उचायुक्त लिंडी कॅमरॉन, ऑस्ट्रेलियाचे कॉन्सुल जनरल पॉल मर्फी, अमेरिकेचे कॉन्सुल जनरल माईक हॅकी, इटलीचे कॉन्सुल जनरल वॉल्टर फेरारा, अर्जेंटिना विद्यापीठाचे उपप्राचार्य स्लोबल एजेन्ट प्रो.सिलादित्य भट्टाचार्य,

यॉर्क विद्यापीठाचे कुलगुरु प्रा. चार्ली जेफ्री, वेस्टर्न ऑस्ट्रेलिया विद्यापीठ उपकुलगुरु गॅब्रियेल लिटलफेअर, इलिनॉय इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजीचे अध्यक्ष इलिनॉय टेक राज इंचंबाडी, आयईडी चे रिकार्डो बाल्बो, अधिष्ठाता, विविध विद्यापीठांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले की, युनिव्हर्सिटी ऑफ अँबर्डन (स्कॉटलंड, यु.के.), युनिव्हर्सिटी ऑफ यॉर्क (यु.के.), युनिव्हर्सिटी ऑफ वेस्टर्न ऑस्ट्रेलिया (ऑस्ट्रेलिया), इलिनॉय इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (अमेरिका), इन्स्टिटुतो यूरोपीओ डी डिझाईन (इटली) ही जगातील पाच नामवंत विद्यापीठे भारतात येत आहेत. नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ परिसरात ही विद्यापीठे उभी राहणार आहेत. यांचे परिसरात येत्या काही वर्षात मेडिसिटी, स्पोर्ट्स सिटी आणि इनोव्हेशन सिटी उभारण्याच्या यत्नात येणार आहे. येथे आगामी कालावधीत दहा विद्यापीठे एकत्र येतील अशी संकल्पना राबविण्याचा विचार आहे. सध्या या पाच विद्यापीठांमुळे हा परिसर पूर्ण शिक्षण आणि संशोधन साठी ओळखला जाईल. मुंबईची सध्या वित्तीय, औद्योगिक

आणि मनोरंजन उद्योगाचे शहर म्हणून ओळख आहे. विद्यापीठांमुळे त्यांनी यावेळी सांगितले.

एज्युकेशनल सिटी अशी ओळख होईल. विकसित भारत २०४७ मध्ये हा निर्णय महत्त्वाची भूमिका बजावेल. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले की, नवी मुंबई येथे आंतरराष्ट्रीय विमानतळ विकसित होत आहे. अटल सेतू निर्माण झाला आहे. पायाभूत सुविधांच्या व्यवस्था आणि आंतरराष्ट्रीय कनेक्टिव्हिटी यामुळे विद्यापीठांशी निगडित सर्वांना उपयुक्त ठरेल. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणामुळे परदेशातील अनेक विद्यापीठांना भारतात येण्यासाठी उत्सुकता दाखवली आहे. ज्या भारतीय तरुणांना परदेशी जाऊन शिक्षण घेणं शक्य नाही त्यांचे स्वप्न आता अपुरे राहणार नाही. सध्या पाच विद्यापीठे आली आहेत. पण भविष्यात अजूनही विद्यापीठांचे स्वागत करायला आम्ही तयार आहोत. युक्तता वेस्टर्न युनिव्हर्सिटी आणि गोंडवाना विद्यापीठ यांच्यात सामंजस्य करार झाला असल्याचेही

शामराव सूर्यवंशी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाजभूषण पुरस्काराने सन्मानित

लातूर :- येथील सामाजिक कार्यकर्ते भीमशक्तीचे मराठवाडा उपाध्यक्ष शामराव सूर्यवंशी यांना शासनाच्या वतीने दिला जाणारा डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाज भूषण पुरस्कार देऊन सन्मानित करण्यात आले.

मुंबई येथे यशवंतराव चव्हाण सभागृहामध्ये मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, सामाजिक न्याय मंत्री संजय शिरसाट, ना.भरत गोगावले यांच्या उपस्थितीत हा सन्मान करण्यात आला. मागील ३५ वर्षांपासून सामाजिक क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य तसेच भीमशक्ती या सामाजिक संघटनेच्या माध्यमातून समाजातील तळागळातील लोकांची सेवा केल्याची दखल घेत शामराव सूर्यवंशी यांचा हा सन्मान करण्यात आला, सूर्यवंशी यांना याबरोबरच २०२२-२३ सालीचा कर्मवीर दादासाहेब गायकवाड हा

पुरस्कार मिळाला आहे, याबद्दल सूर्यवंशी यांचे सर्व स्तरातून अभिमान होत आहे. माझ्या सामाजिक बांधिलकीची जाण ठेऊन शासनाकडून हा सन्मान करण्यात आला, पुरस्कार ही माझ्यासाठी ऊर्जा असून भविष्यात गौर, गरीब उपेक्षितांसाठी काम करण्याची इच्छा असल्याचे मत शामराव सूर्यवंशी यांनी यावेळी व्यक्त केले.

विमान अपघातावर रामदेव बाबांनी दाखवले तुर्कीकडे बोट ; म्हणाले, हे त्यांचे षडयंत्र तर नाही ना ?

अहमदाबादमध्ये झालेल्या एअर इंडियाच्या विमान अपघातावर योगगुरु बाबा रामदेव यांनी तुर्कीकडे बोट दाखवले आहे. या संदर्भात बोलताना रामदेव बाबांनी, विमानांच्या देखभालीचे काम करणारी तुर्की एजन्सी असल्याचे मला कळले. तुर्कीने या माध्यमातून आपला बदल तर घेतला नसेल ना ?, अपघाताचा त्यांनी कट रचला आहे का ? असे गंभीर सवाल उपस्थित केले आहेत. तसेच त्यांनी, भारताला आता अशा संवेदनशील बाबींमध्ये परकीय हस्तक्षेप कमी करावा लागेल असा सल्लादेखील त्यांनी यावेळी दिला आहे.

अपघातामागची वस्तुस्थिती तपासली पाहिजे बाबा रामदेव यांनी यावेळी, या विमान अपघातामागे, ही वस्तुस्थिती देखील तपासली पाहिजे. कारण मला कळले आहे की देखभालीचे काम करणारी एक तुर्की एजन्सी आहे. अशा परिस्थितीत, भारताने विमान वाहतूक क्षेत्रावर बारकाईने लक्ष ठेवले पाहिजे. तुर्कीने याद्वारे आपला शत्रुत्वाचा निषेध केलेला नाही कारण त्यांची कंपनी देखभाल सेवेच्या कामात सहभागी होती. त्यांनी कोणतेही षडयंत्र रचलेले नाही. भारताला अशा संवेदनशील बाबींमध्ये परदेशी लोकांचा हस्तक्षेप कमी करावा लागेल असे म्हणाले आहेत.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पुरस्काराने सन्मानित - कै. सोपानराव तादलापुरकर क्रीडा मंडळाचा गौरव

मुंबई : सामाजिक न्याय विभागाच्या वतीने १० जून २०२५ रोजी यशवंतराव चव्हाण प्रतिष्ठान, मुंबई येथे भव्य स्वरूपात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पुरस्कार वितरण सोहळा पार पडला. या सोहळ्यात कै. सोपानराव तादलापुरकर क्रीडा मंडळ या संस्थेला डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. हा पुरस्कार माननीय उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, आमदार संजय शिरसाट, सामाजिक न्याय विभागाचे प्रधान सचिव हर्षदीप कांबळे आदी मान्यवरांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आला. या गौरवप्रसंगी संस्थेचे अध्यक्ष कैलास गायकवाड यांनी पुरस्कार स्वीकारला. संस्थेने ग्रामीण भागातील युवकांसाठी क्रीडा क्षेत्रात दिलेले योगदान, व्यसनमुक्ती आणि सामाजिक परिवर्तनासाठी केलेले कार्य याची दखल घेत हा सन्मान देण्यात आला. या वेळी राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे सरचिटणीस (शरद पवार गट) गणेश तादलापुरकर हे विशेष उपस्थित होते. त्यांच्या मार्गदर्शनामुळे संस्थेला

नवसंजीवनी लाभली असून, क्रीडाक्षेत्रात नावीन्यपूर्ण उपक्रम राबवले जात आहेत. या पुरस्कारामुळे संस्थेच्या कार्याला नवी दिशा मिळेल व नव्या पिढीला प्रेरणा मिळेल, असा विश्वास यावेळी व्यक्त करण्यात आला. फोटो कॅप्शन: डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पुरस्कार स्वीकारताना कै. सोपानराव तादलापुरकर क्रीडा मंडळाचे अध्यक्ष कैलास गायकवाड. सोबत उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, आमदार संजय शिरसाट, सामाजिक न्याय विभागाचे प्रधान सचिव हर्षदीप कांबळे व राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे सरचिटणीस गणेश तादलापुरकर (शरद पवार गट).

संपादकीय

का कोसळले ड्रीमलायनर?

अहमदाबादमध्ये एअर इंडियाचे विमान कोसळून झालेली दुर्घटना दुर्दैवी आणि तितकीच चिंताजनक आहे. वास्तविक, बोईंग-७८७ ड्रीमलायनर ही विमाने सुरक्षित मानली जातात. या अपघातातील वैमानिकही अनुभवी आणि प्रशिक्षित होता. मग नेमके काय घडले ज्यामुळे एकाएकी २४२ प्रवाशांना घेऊन जाणारे हे विमान कोसळले? अहमदाबादमधील विमानाचा अपघात हा मोठा हादरा देणारा ठरला आहे.

एअर इंडियाचे अहमदाबादहून लंडनकडे जाणारे ड्रीमलायनर बोईंग विमान सरदार वल्लभभाई पटेल आंतरराष्ट्रीय विमानतळावरून उड्डाण करताच काही मिनिटांतच अपघातग्रस्त झाले आणि १६९ भारतीय नागरिक, ५३ ब्रिटिश, ७ पोर्तुगीज आणि एक कॅनेडियन नागरिक यांसह दोन वैमानिक आणि दहा केबिन क्रू सदस्य प्रवास करता यापैकी जवळपास सर्वांवर मृत्यूचा डोंगर कोसळला. विमान जमिनीवर आदळल्यावर मोठा स्फोट झाला आणि त्यानंतर संपूर्ण विमानाला आग लागली. अपघातस्थळी मदतकार्य सुरु करताना अग्निशमन दल, एनडीआरएफ पथक आणि वैद्यकीय तज्ज्ञांनी युद्धपातळीवर बचावकार्य राबवले; पण जीवितहानी टाळता आली नाही. अपघातानंतर आता तांत्रिक ऑडिट सुरु करण्याची प्रक्रिया सुरु झाली आहे. भारत सरकारच्या नागरी विमान वाहतूक महारांचालनालयाने उच्चस्तरीय चौकशी समिती नेमली असून विमान अपघाताची सखोल चौकशी केली जाणार आहे; पण या दुर्घटनेचे दूरगामी परिणाम होणार आहेत.

भारतीय नागरी विमान वाहतुकीचा इतिहास जरी प्राचीन असला, तरी 'एअर इंडिया' या राष्ट्रीय विमानसेवेचे स्थान त्यात केंद्रस्थानी राहिले आहे. स्वातंत्र्यपूर्व काळात १९३२ मध्ये जेव्हा जे. आर. डी. टाटांनी 'टाटा एअरलाइन्स'ची स्थापना केली, तेव्हा कोणीही कल्पना केली नव्हती की ही छोटी हवाई सेवा पुढे भारताचे विमान वाहतुकीचे प्रतीक ठरेल. स्वातंत्र्यानंतर सरकारने ती 'एअर इंडिया' या नावाने राष्ट्रीयीकृत केली आणि अनेक दशके ही कंपनी भारताच्या हवाई वाहतुकीची ओळख बनली. एअर इंडियाच्या इतिहासात अनेक अपघातांचे स्मरण कायमचे ठसे उमटवणारे ठरले आहेत. त्यामध्ये काही भीषण आंतरराष्ट्रीय अपघात होते, जे केवळ भारतालाच नव्हे तर जागतिक विमान वाहतुकीला हादरवणारे ठरले. १९८५ साली मॉॅंट्रियलहून लंडनमार्गे मुंबईला येणारे 'कनिष्क' विमान आयरिश समुद्रात बॉम्बस्फोटाने कोसळले. हा आतापर्यंतचा भारतातील सर्वात मोठा विमान स्फोट होता, ज्यात ३२९ जणांचा मृत्यू झाला. त्यानंतरच्या दशकांत एअर इंडियाचे अनेक छोटे-मोठे अपघात झाले. त्यात वैमानिकांच्या चुकांपासून तांत्रिक बिघाडांपर्यंत विविध कारणे होती. २०१० मध्ये मंगळूर विमानतळावर एअर इंडिया एक्सप्रेसचे विमान धावपट्टीवरून घसरून कोसळले आणि १५८ प्रवाशांचा मृत्यू झाला.

सुमारे सात दशकांनंतर, २०२२ साली टाटा समूहाने एअर इंडिया परत विकत घेतली. टाटा समूहाने केवळ आर्थिक गुंतवणूकच नाही तर व्यवस्थापन, कर्मचारी प्रशिक्षण, आधुनिक तंत्रज्ञान, आंतरराष्ट्रीय भागीदारी अशा विविध स्तरांवर पुनरुज्जीवनाचे प्रयत्न सुरु केले. विमान सेवेसाठी विश्वास, सुरक्षा आणि मानवतेची जबाबदारी घेणे हेही तितकेच आवश्यक आहे ही टाटा समूहाची कार्यदृष्टी होती. त्यामुळे त्यांनी अनेक जुनी विमाने सेवानिवृत्त करत नवे बोईंग व एअरबस खरेदीचे करार केले. तांत्रिक निगा, ग्राहक सेवा, ऑन-टायम परफॉर्मन्स, डिजिटल बुकिंग प्रक्रिया आणि हवाई सुरक्षेतील नवे प्रोटोकॉल यावर भर दिला गेला. परंतु अहमदाबादमधील विमानाचा अपघात हा या सर्व प्रयत्नांना मोठा हादरा देणारा ठरला. ड्रीमलायनरसारख्या अत्याधुनिक विमानाच्या अपघाताने पुन्हा एकदा विमान प्रवासाच्या सुरक्षिततेवर गंभीर प्रश्न उभे राहिले. हे केवळ एक तांत्रिक अपयश मानता येणार नाही.

विमानाने उड्डाण घेतल्यावर काही क्षणांतच कॉकपिटमधून 'मायड्रे' कॉल दिला होता. हा कॉल म्हणजेच आपत्कालीन परिस्थिती दर्शविणारा संकेत; पण त्यानंतर लगेचच एअर ट्रॅफिक कंट्रोलशी संपर्क तुटला आणि काही क्षणांतच लोकांनी आकाशातून धूर आणि अग्नीच्या ज्वाळा पडताना पाहिल्या. ही घटना संपूर्ण देशाला हादरवणारी ठरली आहे. सध्या दुर्घटनाग्रस्त विमानाचा ब्लॅक बॉक्स (फ्लाइट डेटा रेकॉर्डर आणि कॉकपिट व्हॉईस रेकॉर्डर) शोधण्याचे आणि त्याच्या तपासणीतून नेमके कारण शोधण्याचे काम युद्धपातळीवर सुरु आहे. बोईंग कंपनी आणि एअर इंडिया यांनीही ही घटना अत्यंत गंभीरतेने घेतली असून तांत्रिक तपासणी सुरु केली आहे.

या घटनेमागील नेमके कारण समोर यायला अजून वेळ लागेल; मात्र जागतिक स्तरावर विमान अपघातांची कारणे पाहता काही संभाव्य शक्यता स्पष्टपणे मांडता येतात. जागतिक नागरी विमान वाहतूक संस्थांच्या आकडेवारीनुसार, सुमारे ७०-८० टक्के अपघात हे मानवी चुका म्हणजेच पायलटच्या निर्णयातील किंवा प्रतिसादातील त्रुटीमुळे होतात. विशेषतः टेकऑफ आणि लँडिंगच्या काळात - जो संपूर्ण फ्लाइट वेळेचा फक्त १० टक्क्यांहून कमी असतो - अपघात होण्याची शक्यता सर्वाधिक असते.

दुसऱ्या क्रमांकावर तांत्रिक बिघाड येतो. इंजिन फेल्युअर, हायड्रॉलिक सिस्टीमची अयशस्वीता, स्ट्रक्चरल क्रॅक्स यामुळेही विमान दुर्घटना होण्याची शक्यता असते. ताच्या दुर्घटनेत विमानाने उड्डाण घेतल्यानंतर लगेचच सिग्नल दिला असल्याने इंजिनमध्ये अचानक आलेल्या बिघाडाचाही संशय व्यक्त केला जात आहे. तिसरे महत्त्वाचे कारण म्हणजे हवामान. वीज पडणे, अतिवेगवान वारे, तापमानातील तफावत किंवा धुके हे घटक अपघातात हातभार लावू शकतात. सध्या गुजरातमध्ये उन्हाचा तीव्र प्रकोप असून ४५ अंश सेल्सिअसपेक्षा अधिक तापमान नोंदले जात आहे. अशा गरम हवामानात विमानांच्या इंजिनवर अतिरिक्त ताण येतो आणि त्यामुळे कार्यक्षमतेवर परिणाम होऊ शकतो. चौथे महत्त्वाचे कारण म्हणजे पक्षांची धडक. दरवर्षी भारतात सुमारे १५०० पक्षी धडक नोंदवल्या जातात. काहीवेळा पक्षांचे थवे इंजिनमध्ये शिरतात आणि त्यामुळे फ्लेमआऊट किंवा थ्रस्ट लॉस होतो. यामुळेही विमान आपले नियंत्रण गमावू शकते. आताच्या घटनेत तसा प्रकार घडलेला नाहीये.

मृत्यूचे दुःख सर्वांना समान आहे.

गुजरात विमान दुर्घटना ही मुंब्रा रेल्वे अपघाता नंतरची दुसरी आपत्ती आहे.सर्व भारतीयांना समान राष्ट्रीय दुःखात लोटणारी आहे.आमचे देशबांधव हे आमच्याच मानवी चुकांमुळे मृत्युमुखी पडतात? तेव्हा सार्वजनिक रित्या दुःख व्यक्त होणे ही आपल्यातील बंधुत्वाची राष्ट्रीय भावना होय.सारे जगच आता सोशल मीडियाने जोडले आहे.या दुःखद घटनांबद्दल साऱ्या जगभरातून समान दुःख व्यक्त होणे ही जागतिक मानवतेची साक्ष आहे.माणसाच्या मृत्यूचे दुःख सर्वांनाच समान आहे.मग ते रेल्वे प्रवाशांचे असो,की विमानात प्रवास करणाऱ्या हवाई प्रवाशांचे असो.एरवी विषमतेचे समर्थन करणाऱ्या,तशा विचारधारा जगणाऱ्या राजकीय पक्ष,धर्म, पंथ,वर्ण,जाती,पुरुष,स्त्रिया या सर्वांनाच मृत्यू दुःखाची समानता शिकवितो.मृत्यूनंतर काही क्षण आम्ही जो अनुभव घेतो. यास आपल्याकडे स्मशान वैराग्य हा शब्द प्रचलित झाला आहे.मी हाच शब्द जीवनचे मनन,चिंतन,ध्यान या अर्थाने घेत आहे.माझे,तुमचे सर्वांचेच जीवन अमूल्य आहे.ते जपणे हे महत्त्वाचे आहे.पूर,भूकंप,आग, रस्त्यावरचे,समुद्रावरचे,आकाशातले अचानक घडणारे अपघात,यात आपले ध्येय सर्वांचे प्राण वाचविणे,असेच असले पाहिजे.अर्थात आमच्या जगण्यात सर्वांच्याच जीवनाबद्दल संवेदना असली पाहिजे. करुणा असली पाहिजे.जेव्हा जेव्हा अपघात घडतात. तेव्हा तेव्हा त्यातील मानवी चुका शोधणे हा माणसाचा नैसर्गिक स्वभाव आहे.त्यावर उपाय शोधून कुशलतेने आपले व्यक्तिगत आणि सार्वजनिक जीवन जगणे.ही आपली सामूहिक

जबाबदारी आहे.केळी खाल्ली की साल रस्त्यावर टाकू नये.असे संस्कार आपल्याला अपघात घडू नये म्हणून घ्यायची काळजी शिकवतात.या लेखात माझे सहज सोपे तत्व मी सांगतो आहे.बैलगाडी बनविणारा,चारचाकी,रेल वे,विमान,समुद्री जहाज बनविणारा ते झोपडी पासून १०० मजली इमारती बांधणारा या सर्वांनी या बांधकामात जीव सुरक्षेचे हे तत्व समजून घेऊन आपले कुशल कर्म,कौशल्य जपले पाहिजे. जगले पाहिजे.यानुसार चतुर्थ श्रेणी कामगार ते पायलट यात आपणास फरक करता येत नाही.एरवी रेल्वे पटरी दुरुस्त करणारा कंत्राटी कामगार हजारोंचे जीव वाचवणारा आहे. असे समजून त्याचा पायलट इतका सन्मान आम्ही करतो का?.आमच्या मनामनात विषमतेचे तत्व भरलेले आहे.

छत्रपती शिवरायांसारखे यशस्वी संघटक हे घोड्याची नाळ बसविणारा ते स्वराज्याचा सेनापती आणि अष्ट प्रधान मंडल यांच्यात समानतेने वागत होते. म्हणूनच अफजल खान मोहीम,शाहिस्तेखान मोहीम,आग्र्याहून सुटका यातून ते स्वतःच्या जीवितासाहित मावळ्यांचे प्राणही वाचवू शकले.वर्तमान हिंदुत्ववादी राज्यकर्त्यांना हे पटेल का ? इतरांबद्दल अगदी शत्रू बद्दल ही द्वेष भावना घेऊन जीवनाची लढाई

जिंकता येत नाही.बॉर्डर चित्रपटात भाई सनी देओल सांगतात. लढाई मर कर नहीं जीती जाती? खुद को बचाकर जीती जाती है! छत्रपती शिवरायांचे जीवन समजून घेताना एका पुस्तकात कॅप्टन राजा लिमये सांगतात.छत्रपती शिवरायांनी एकूण लढाया पैकी ६० टक्के लढाया ह्या रक्त न सांडता जिंकल्या.माझ्या मते ही मानवता आहे.अगदी युद्धातली सुद्धा.रात्रिंदिन आम्हा युद्धाचा प्रसंग सामान्य माणसाच्या जीवनाचे हे वर्णन संत तुकाराम महाराज करतात. आंघोळ करताना बाथरूम मध्ये पाय घसरून पडणारे अनेक लोक आहेत. अर्थात भरपूर सूर्य प्रकाश बाथरूम मध्ये आला तर चिकटपणा,निसरडे पणा टाळता येतो.हे माझे निरीक्षण आणि अनुभव आहे.

तुमचे जीवन अमूल्य आहे बंधू आणि भगिनींनो.ते जागरूकतेने,सावधपणे,सुरक्षित पणे जगूया.मृत्यू आणि एकूणच मानवी दुःखात समानता आहे.ती संविधानातही आहे.मग मनुस्मृतीच्या विषमतेला नाकारणे हा मानवी धर्म नाही का.जीवन सर्वांचेच अमूल्य आहे.ते ब्राह्मण क्षत्रिय वैश्य आणि स्त्रिया शूद्र आणि अतिशूद्र यांचेही.मग.हा देश सर्व शक्तिमान घडवायचा असेल ? तर असे रस्ते,अशी वाहने,अशी विमाने,अशा बोटी आणि अशा सायकली बनवूया ,ज्या येणाऱ्या आमच्या मुलांना जीवनाची सुरक्षा देतील.सैनिकी कारवाई छत्रपती शिवरायांच्या नीतीने करूया. जेथे सामान्य स्त्रिया मुले वृद्ध, रयत सुखी आहे.रयतेच्या भाजीच्या देठाला हात लाऊ नका.हा छत्रपतींचा विचार मुंबईच्या झोपडपट्ट्या,कोळीवाडे एसआरए,बिल्डर,सिडको,एम एम आरडीए या बुलडोझरवादी लोकांच्या हाती देणाऱ्या कोणत्या राजकीय नेत्यांमध्ये,राजकीय पक्षांमध्ये माझा रयतेचा शिवबा,संविधानकार डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर,बुद्ध,महावीर चार्वाक,सावित्री माता होळकर दिसते का?.आपल्या सर्व प्रकारच्या प्रतिक्रिया स्वागतार्ह आहेत.लोकशाही आहे.व्यक्त व्हा. भारतीय बंधू आणि भगिनींनो.

राजाराम पाटील.
८२८६०३१४६३,
उरण रायगड.

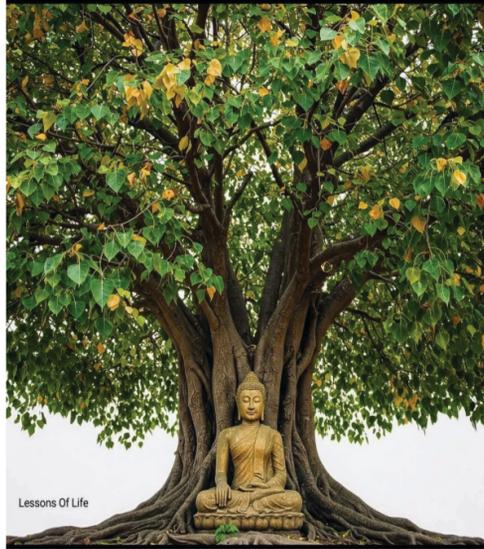
बुद्ध आशिर्वाद देत नाही, बुद्ध शाप ही देत नाही.. चरथ भिक्खये चारिकम,बहुजन हिताय - बहुजन सुखाय।

जगातील पहिले प्रशिक्षित संघटन निर्माण करणारे मानवाला दुःख मुक्तीचा,मानव हिताचा कल्याणकारी मार्ग दाखवणारे,चरथ भिक्खये चारिकम,बहुजन हिताय - बहुजन सुखाय असा आपल्या अनुयायांना क्रांतीकारी उपदेश करणारे,कुशल संघटक तथागत गौतम बुद्ध यांचा आदर्श डोळ्यासमोर ठेऊन आचरण करणारे आज कुठे ही सापडत नाही. कारण बुद्ध आशिर्वाद देत नाही, बुद्ध शाप ही देत नाही..इतर देव,देवी सारखी भीती घालण्याची त्यांना गरज वाटली नाही.किंवा त्यांच्या मध्ये मध्यस्थी करणाऱ्या पूजाच्या सारख्या भटा ब्राम्हणा निर्मिती करण्याची गरज वाटली नाही. उलट बहुजन हितासाठी सुखासाठी घरोघरी फिरणारे भिक्खू संघ त्यांनी निर्माण केले.

शील संपन्न भिक्खू संघाने घरो घरी जाऊन,किंवा विहारात बसून सांगितले की बुद्ध कोंबडे,बकरे खात नाही,बुद्ध नवसाला ही पावत नाही.बुद्ध अग्नबत्ती मेणबत्ती ही मागत नाही..बुद्ध आस्तिक नाही,नास्तीक ही नाही,बुद्ध वास्तविक आहेत..बुद्ध म्हणजे आचार,विचार,रित आहे,बुद्ध म्हणजे वास्तव आहे..बुद्ध मार्ग दाता आहे,जगण्याची आदर्श शैली म्हणजे बुद्ध..बुद्ध कोणाला पावत नाही..कोणावर कोपतही नाही,बुद्ध कोणाला आशीर्वाद देत नाही.. कोणाला शाप देत नाही..बुद्ध कोणाच्या अंगातही येत नाही.अंगात येणारे भूत,प्रेत आत्मा यांचं अस्तित्व मात्र नाकारतो.ते स्वतःला देव म्हणून घेत नाही..बुद्धांना पूजा नकोय.ते कुणालाही भीती दाखवत नाही,ते जगण्याचा मार्ग दाखवतात.कारण बुद्ध मुक्तीदाता नसून,मार्गदाता आहेत.

इतर देव,देवी सारखा कुणाचाही द्वेष न करणे म्हणजे बुद्ध, खरे बोलणे म्हणजे बुद्ध द्वेषाला प्रेमाने उत्तर देऊन शांतता प्रस्थापित करायला बुद्ध सांगतो..बुद्ध माणसाच्या मनाला महत्त्व देतो.मन चांगले करावे असे सांगतो.मनात वाईट विचार येऊ नयेत सांगतो.बुद्ध कर्माला महत्त्व देतो.चांगले कर्म करा वाईट करू नका,असे सांगतो..बुद्ध बुद्धीला महत्त्व देतोच,पण बुद्धीपेक्षा शील,नैतिकतेला जास्त महत्त्व देतो..अत दिप भवः...यांचा अर्थ..कुणाचेही अनूकरण न करता स्वयंप्रकाशीत व्हा व माझे सुध्दा अनुकरण करू नका. चिकित्सक व्हा.सम्यक बुद्धिने विचार करा असे बुद्ध सांगतात..

जगात सर्वात मोठी ठेव कोणती असले? ती ठेव कुणासाठी?या जगात आपले स्वतःचे काहीही नाही?जे काही आपले आपल्या जवळ आहे ती आपली तात्पुरती ठेव आहे. पुत्र ही सुनेची ठेव आहे.कन्या ही जावयाची ठेव आहे.जीवन हे मृत्युची ठेव आहे.आणि शरिर हे स्मशानाची ठेव आहे.एक दिवस

प्रत्येकाला दिसले तुमचा मुलगा सुनेचा होईल.मुलीला जावई घेऊन जाईल. जीवनाला मृत्यु घेऊन जाईल.आणी शरीर स्मशानातल्या राखेत मिसळेल.जिवनाचा सर्वात मोठा गुरु काळ असतो. कारण काळ जो शिकवतो तो कोणीच शिकवत नाही. तेंव्हा ठेव ही ठेव आहे म्हणुन ती सांभाळा. तिच्यावर मालकी हक्क गाजवू नका.समाधान म्हणजे एक प्रकारचे वैभव असुन ती अंतःकरणाची संपत्ती आहे.ज्याला ही संपत्ती सापडते तो खरा सुखी असतो..!

थोडं थोडंसं का होईना,स्वतः आराम करा,जगा स्वतः साठी.कोणीही म्हणणार नाही.धकलात,आता आराम करा. आयुष्यात खरे दोनच मित्र असतात.एक आरसा,जो नेहमी खर बोलतो,आणि सावली,साथ कधी सोडत नाही.बाकी सगळेही असतातच की समजून घ्यायच्या सवयीची लसआत्ताच टोचून घ्या. गैरसमज आणि अहंकार रोगाची लागण कधीही लागू शकते.नाही सुधारू शकत आपण आपल्या प्रियजणांना. अंधश्रद्धेतुन त्यांना सावरताना.आपल्या भावनांना मुठमारी देऊन.जगायला शिकले पाहिजे.आनंदाची डोही अनंत तरंग.

आनंदात जगायचे असेल तर, वादआणि स्वादयांचा त्याग करा.वाद सोडला तर नात्याला फायदा.स्वाद सोडला तर तब्येतीलाफायदा.आपल्या व्यक्तीने दिलेल्या भेटवस्तू,पेक्षा दिलेला वेळ जास्त किमती आहे.वस्तू काय तुद्ध,फुद्ध,हारवू शकते.पण दिलेला वेळ आठवणीत कायम राहील..!

चालून थकल्यावर समजले कि प्रश्न प्रवासाचा नाही तर सोबतीचा आहे.सोबतीवरच प्रवास अवलंबून आहे.मग तो रस्त्यावरचा असो वा आयुष्याचा.जेव्हा तुम्ही तुमच्या पात्रता इतक्या,वृद्धीगत कराल की विचलित न होता.नकारात्मक बाबींना सामोरे जाल. म्हणजे तुम्ही मॅच्युअई झाला आहात.काही लोक असे असतात.एकतर स्वतः दारु पितात आणि म्हणतात नशा खराब आहे.स्वतः काही करित नाही.म्हणतात नशीब खराब आहे. स्वतः चांगले राहत नाही.आणि म्हणतात जमाना खराब आहे. काही लोक खूप विज्ञानवादी शिक्षण घेतात आणि आयुष्याचा पेपर खूप कठीण गेला असे सांगतात.चूक त्यांची नसते.कारण शिक्षण विज्ञानवादी घेऊन अज्ञान,अंधश्रद्धा रीतिरिवाज परंपरा कायम स्वरुपी मंदमध्ये ठेवतात त्यानुसार आचरण करतात. म्हणजेच अभ्यास भवनांचा करतात आणि जगात पेपर व्यवहाराचा निघतो.

मरण हे जीवनातील खूप मोठं नुकसान नाही.मोठं नुकसान तेव्हा होत,नाती मरतात आपण जिवंत असताना.ना साला दुःख विकू शकत,ना सुख विकत घेऊ शकत.तरीही जगण्याची इच्छाशक्ती.नाही आवरू शकत.त्याला कधीच दुखमुक होता येत नाही.माणसं जीवनात येतात जातात,पण मनातील आरशात जी कैद होतात.ती जिवनाच्या अंतापर्यंत कैदच राहतात.आठवणी कधीच नष्ट होत नाही.म्हणूनच म्हणतात आशेचा किरण कितीही बारीक असला.तरी तो फार आशादायक असतो.निराशेच्या अंधकारात तो प्रेरणा देणारी उर्जा देवुन जातो.म्हणूनच बुद्ध जीव जगण्याचा मार्ग दाखवतात. आणि दुखमुक करतात. कारण बुद्ध आशिर्वाद देत नाही,बुद्ध शाप ही देत नाही.औषधांचा डोस मिळतांना का बरं घशात अडखळत जातो.?. शिक्षण आणि संस्कार आचरणात दिसत नसतील. तर दोष कोणाला देणार?. शिक्षकांना गुरुजनांना आई वडिलांना की धर्म मानणाऱ्या समाजाला ?.

सागर रामभाऊ तायडे
९९२०४०३८५९,
भांडुप,मुंबई.

दुर्दैव कि जीवनमृत्युतील काळाचा अंतरपाट

अहमदाबाद विमान दुर्घटनेने देशभरात हळूहळू व्यक्त केली जात असून मृत्युमुखी पडलेल्या २४१ प्रवाशांसह नागरिकांना श्रद्धांजली अर्पण केली जात आहे. या दुर्घटनेत आठघ गमावलेल्या नातेवाईकांचा आक्रोश पाहून देवा! अशी वेळ कुणाच्याही वाटेला येऊ देऊ नको रे बाबा... अशी आर्त हाक अनेकांच्या हृदयातून येत आहे. तर, या दुर्घटनेनंतर काही जणांकडून आपणासोबत घडलेल्या विमान प्रसंगातील अशाच आठवणी जागवल्या जात आहेत.

गुजरातच्या अहमदाबाद येथील विमानतळावर विमान अपघाताची अत्यंत दुर्दैवी घटना घडली. या दुर्घटनेमध्ये अपघातग्रस्त विमानातील एक प्रवासी नशिब बलवत्तर म्हणून बचावला, इतर सर्वच्या सर्व प्रवाशांचा जीव गेला. एअर इंडियाच्या बोईंग विमानातील तब्बल २४१ प्रवाशांचा मृत्यू झाल्याने देश शोक सागरात बुडाला असून अनेकांनी यापूर्वीच्या विमान दुर्घटनांच्या आठवणी जागवल्या आहेत. या अपघातामागील अनेक कारणांचा मागोवा घेतल्या जात असला तरी नेमके कारण येत्या काही दिवसातच स्पष्ट होईल.

यातील एक प्रवासी प्रतीक जोशी गेल्या सहा वर्षांपासून लंडनमध्ये राहत होते. एक सॉफ्टवेअर प्रोफेशनल, त्यांनी आपल्या पत्नी आणि भारतात राहणा-या त्यांच्या तीन लहान मुलांसाठी परदेशात उच्चल भविष्य घडवण्याचे स्वप्न पाहिले होते. वर्षानुवर्षे नियोजन, कागदपत्रे आणि संयमाने ते स्वप्न अखेरीस साकार होत होते. फक्त दोन दिवसांपूर्वी, त्यांची पत्नी डॉ.कोमी व्यास एक

वैद्यकीय व्यावसायिक यांनी भारतातील नोकरीचा राजीनामा दिला. बॅंग पॅक झाल्या, निरोप घेतले गेले आणि भविष्य वाट पाहत होते.

सकाळी, सर्व पाच जण आशा, उत्साह आणि योजनांनी भरलेले लंडनला जाण्यासाठी एअर इंडिया फ्लायट १७१ मध्ये चढले. सेल्फी काढला नि नातेवाईकांना पाठवला. नवीन आयुष्य सुरु करण्यासाठी एकतर्फी प्रवास. पण ते स्वप्नांच्या नागरीत पोहोचलेच नाहीत. विमान कोसळले आणि कुणीही वाचले नाही. काही क्षणात, आयुष्यभराची स्वप्ने धुळीला मिळाली. आई, वडील आणि त्यांच्या ३ मुलांची विमानात बसल्याच्या आनंदाच्या भरात घेतलेली शेवटची सेल्फी... हा आनंद त्यांच्या ५ जणांच्या सुखी परिवारावर कधी दुःखाचा डोंगर घेऊन आला त्यांनाही समजले नाही.

विमान धावपट्टीवर सरकत होतं खिडकीबाहेरचं शहर हळूहळू लहान होत चाललं होतं आणि आत बसलेले कुणी पहिल्यांदाच विमान प्रवास करत होतं, कुणी रोजचं पण प्रत्येकाच्या मनात एक समान भावना होती. पोहोचल्यावर फोन करतो वाट पाहू नकोस. कुणी आईला टेक्स्ट केला, कुणी पत्नीला शेवटचा फोटो पाठवला, कुणी ऑफिसच्या गुपचर टेक ऑफ असो मॅसेज टाकला आणि कुणीतरी मनातल्या मनात एक प्रार्थना केली, सगळं नीट होऊ दे रे देवा.

पण त्याच क्षणात काळाने आपली योजना आखली होती. एक मोठा आवाज, आगीचे ज्वाळा आणि एका क्षणात सगळं संपलं. पिशव्या, पासपोर्ट, मोबाईल, घड्याळ असं सारं

काही जागेवर होतं. फक्त माणसं नव्हती. उरली फक्त धूर, राख आणि त्यांच्या मागे पडलेली माणसांची वाट पाहणारी नजर फोनवरचे शेवटचे मॅसेज अजूनही वाचले गेले नाहीत. कॉल मी व्हेन यु लँड..., मिस यु... आणि टेक केअर...

यातच कुठे रडणारी आई होती, कुठे गोंधळलेली मुलं, तर कुठे फोन कट झाल्यावर अजूनही हॅलो...हॅलो? म्हणणारं कुणी तरी. कुणीच उरवत नाही की, शेवटचा टेक्स्ट कोणता असेल, शेवटची मिठी कोणती असेल आणि शेवटचा शब्द कोणता असेल आज जे गेले, त्यांच्या हसण्याच्या प्रतिध्वनी अजूनही कुणाच्या आठवणीत जिवंत आहेत. त्यांनी मागे ठेवलेली स्वप्नं, आवाज, माणुसकी हे सगळं आपल्याला एकच गोष्ट सांगते, आयुष्य क्षणभंगुर आहे त्यामुळे प्रत्येक क्षण प्रेमाने जगा आणि अगदी मनापासून माफ करा. मृत्यू अळळ आहे पण तो येईपर्यंत 'मृत्युशिवाय' जगणं, हेच खरं आयुष्य आहे.

विमान दुर्घटनेत अचानक काळाच्या प्रवाहात हरवलेल्या त्या सर्व निष्पाप आत्म्यांना नम्र श्रद्धांजली!

*****
शब्दस्पर्शी-सुनील शिरपुरे
कमळवेडी,यवतमाळ
भ्रमणध्वनी-७०५७१८५४७९

डोळ्यांभोवती वाढलेले डार्क सर्कल्स कमी करण्यासाठी 'हा' घरगुती उपाय ठरेल प्रभावी, डोळे होतील सुंदर

अपुन्या झोपेमुळे डोळ्यांखालील त्वचा अतिशय निस्तेज आणि काळवंडलेली वाटू लागते. त्यामुळे आज आम्ही तुम्हाला डोळ्यांखाली आलेले काळे डाग घालवण्यासाठी घरगुती उपाय सांगणार आहोत. हे उपाय नक्की करून घ्या.

धावपळीची जीवनशैली, कामाचा वाढलेला ताण, अपुरी झोप, जनक फूडचे अतिसेवन, आहारात सतत होणारे बदल इत्यादी अनेक गोष्टींचा परिणाम आरोग्यासह त्वचेवर सुद्धा लगेच दिसून येतो. अपुन्या झोपेचा परिणाम महिलांच्या आरोग्यावर लगेच दिसून येतो. डोळ्यांखाली डार्क सर्कल्स येणे, त्वचा काळवंडलेली वाटणे, पिंपल्स किंवा त्वचेवर डाग येणे इत्यादी अनेक समस्या उद्भवू लागतात. या समस्या उद्भवू लागल्यानंतर त्वचा निस्तेज दिसू लागते. डोळ्यांखाली आलेले डार्क सर्कल्स घालवण्यासाठी महिला बाजारात उपलब्ध असलेल्या वेगवेगळ्या स्किन केअर प्रॉडक्टचा वापर करतात. मात्र तरीसुद्धा डोळ्यांखाली

आलेले काळे डाग जात नाही. (फोटो सौजन्य - व्हिपीसीसी)

डोळ्यांखाली आलेले काळे डाग घालवण्यासाठी महिला हानिकारक रसायनांपासून बचवलेल्या

क्रीमचा किंवा इतर प्रॉडक्टचा वापर करतात. मात्र तरीसुद्धा डोळ्यांखाली आलेले डार्क सर्कल्स लवकर कमी होत नाहीत. डार्क सर्कल्स आल्यामुळे बऱ्याचदा डोळे सुजल्यासारखे

वाटू लागतात. त्यामुळे आज आम्ही तुम्हाला डोळ्यांखाली आलेले काळे डाग घालवण्यासाठी काही घरगुती उपाय सांगणार आहोत. हे घरगुती उपाय डोळ्यांखाली आलेले काळे डाग घालवण्यासाठी मदत करतात. घरगुती उपाय त्वचेवर नैसर्गिक चमक देतात.

डोळ्यांखाली आलेली काळी वर्तुळ घालवण्यासाठी घरगुती उपाय:

डार्क सर्कल्स घालवण्यासाठी सर्वप्रथम, बटाटा घेऊन त्याच्या वरील साल काढून घ्या. त्यानंतर बटाटा किसून काहीवेळ पाण्यात ठेवा. त्यानंतर अर्धा तासाने त्यातील सर्व स्टार्च वाटीच्या तळाशी साचून राहिल. तो काढून कॉटनच्या कपड्यावर

व्यवस्थित सुकवून घ्या. त्यानंतर कडकडीत सुकलेल्या बटाटाची बारीक पावडर तयार करून घ्या. वाटीमध्ये त्यात केलेली पावडर घेऊन त्यात गुलाब पाणी टाकून पेस्ट बनवा.

तयार केलेली पेस्ट डोळ्यांच्या खाली लावून १५ मिनिट तशीच ठेवा. यामुळे डोळ्यांखाली आलेले काळे डाग कमी होण्यास मदत होईल. आठवड्यातून तीन ते चार वेळा हा लेप डोळ्यांभोवती लावल्यास डोळे चमकदार आणि सुंदर दिसतील.

वाटीमध्ये तयार केलेली बटाटाची पावडर घेऊन त्यात लिंबाचा रस टाकून मिक्स करा. तयार केलेले मिश्रण डोळ्यांच्या खाली लावून काहीवेळ तसेच ठेवा. यामुळे तुमचे डोळे सुंदर आणि चमकदार दिसतील. हा उपाय नियमित केल्यास डोळ्यांच्या खालील त्वचा उजळण्यास मदत होईल. लिंबाच्या रसात असलेले गुणधर्म काळे डाग घालवण्यासाठी प्रभावी ठरतात.

टीप - हा लेख केवळ सामान्य माहितीसाठी लिहिण्यात आला असून कोणत्याही प्रकारच्या उपचाराचा दावा यामध्ये करण्यात आलेला नाही. कोणताही उपाय करण्यापूर्वी आपल्या डॉक्टरांचा सल्ला घ्या.

वाढत्या वयात महिलांच्या आरोग्यासाठी आवश्यक आहेत 'ही' विटामिन, थकवा कमजोरी होईल कायमची नष्ट

महिलांच्या आरोग्यासाठी मॅग्नेशियम, सोडियम इत्यादी अनेक विटामिन आवश्यक असतात. शरीरात निर्माण झालेली विटामिनची कमतरता भरून काढण्यासाठी आहारात या विटामिनचे सेवन करावे.

वय वाढल्यानंतर महिलांच्या शरीरात अनेक बदल दिसून येतात. सतत थकवा, अशक्तपणा किंवा आरोग्यासंबंधित इतरही समस्या उद्भवू लागतात. या समस्या उद्भवू लागल्यानंतर महिला सतत दुर्लक्ष करतात. मात्र असे केल्यामुळे आरोग्याला हानी पोहचण्याची शक्यता असते. वयाच्या तिसीनंतर शरीरातील हार्मोन्स वेगाने बदलतात. ज्याचा परिणाम संपूर्ण आरोग्यावर लगेच दिसून येतो. तर वयाच्या तिसीनंतर पहिले मुल जन्माला आल्यानंतर महिलांना अनेक शारीरिक समस्यांचा सामना करावा लागतो. शरीरात वारंवार अशक्तपणा, थकवा किंवा हाडांमधील वेदना वाटू लागतात. त्यामुळे कामाच्या धावपळीमध्ये महिलांनी स्वतःच्या आरोग्याची जास्त काळजी घ्यावी. बदलेल्या जीवनशैलीमुळे हल्ली वयाच्या तिसीमध्येच महिलांना आरोग्यासंबंधित अनेक समस्यांचा सामना करावा लागतो. (फोटो सौजन्य - व्हिपीसीसी)

शरीरात सतत जाणवू लागलेल्या थकवा, अशक्तपणांमुळे शरीरात विटामिनची कमतरता उद्भवू लागते. शरीरात उद्भवू लागलेली विटामिनची कमतरता आरोग्यासाठी अतिशय घातक आहे. त्यामुळे नेहमीच आहारात पौष्टिक आणि हेल्दी पदार्थांचे सेवन करावे. आज आम्ही तुम्हाला वयाच्या तिसीमध्ये महिलांच्या आरोग्यासाठी कोणती विटामिन महत्वाची असतात, याबद्दल सविस्तर माहिती सांगणार आहोत. शरीरात विटामिनची कमतरता जाणवू लागल्यास त्वचेवर सुरकुत्या येणे, त्वचा कोरडी पडणे, सतत थकवा अशक्तपणा जाणवणे, वजन वाढणे इत्यादी अनेक लक्षणे शरीरात दिसून येतात.

महिलांच्या आरोग्यासाठी आवश्यक विटामिन:

मॅग्नेशियम: शरीरासाठी मॅग्नेशियम अतिशय महत्वाचे आहे. शरीरात

मॅग्नेशियमची कमतरता जाणवू लागल्यानंतर गॅस, रॅसिडिटी किंवा अपचनाची समस्या उद्भवू लागते. त्यामुळे आहारात मॅग्नेशियम युक्त पदार्थांचे सेवन करावे. मॅग्नेशियम युक्त पदार्थांचे सेवन केल्यामुळे शरीराची भूक नियंत्रणात राहते आणि गोड पदार्थ खाण्याची इच्छा कमी होऊन जाते. मॅग्नेशियम शरीरातील वॉटल रिटेंशन कमी करते, ज्यामुळे शरीर कायम फिट आणि हेल्दी राहते.

कॅल्शियम:

निरोगी आरोग्यासाठी शरीरात कॅल्शियम असणे आवश्यक आहे. शरीरात उद्भवू लागलेली कॅल्शियमची कमतरता आरोग्याला हानी पोहचवते. त्यामुळे आहारात कॅल्शियम असलेल्या पदार्थांचे सेवन करावे. आहारात दूध, सोयाबीन इत्यादी कॅल्शियम युक्त पदार्थांचे सेवन करावे. हाडांच्या निरोगी आरोग्यासाठी कॅल्शियम अतिशय महत्वाचे आहे. कॅल्शियममुळे शरीरात भरपूर कोलेजनचे निर्माण होते. यामुळे

त्वचा आणि केस निरोगी राहतात. चमकदार त्वचेसाठी कॅल्शियम अतिशय महत्वाचे आहे.

सोडियम:

महिलांच्या निरोगी आरोग्यासाठी सगळ्यात महत्वाचे विटामिन म्हणजे सोडियम. शरीरात निर्माण झालेल्या सोडियमच्या कमतरतेमुळे पाठ आणि कंबरच्या वेदना उद्भवू लागतात. या वेदना बऱ्याचदा अतिशय तीव्र होतात. त्यामुळे शरीरात निर्माण झालेली सोडियमची कमतरता भरून काढण्यासाठी आहारात मिठाचे योग्य प्रमाणात सेवन करावे. ज्या महिलांना व्हेरिजो जेन्स आणि स्ट्रेच मार्क्सची समस्या असेल अशांना आहारात सोडियमयुक्त पदार्थांचे सेवन करावे.

टीप - हा लेख केवळ सामान्य माहितीसाठी लिहिण्यात आला असून कोणत्याही प्रकारच्या उपचाराचा दावा यामध्ये करण्यात आलेला नाही. कोणताही उपाय करण्यापूर्वी आपल्या डॉक्टरांचा सल्ला घ्या.

न्यूट्रिशनिस्ट सांगितला डायबिटीज रिव्हर्स करण्याचा मार्ग; फक्त 'या' सुपरफूड्सचे सेवन, शुगर लेव्हल झपाट्याने होईल कमी

डायबिटीज रुग्णांसाठी आपल्या आहारावर लक्ष देणे फार गरजेचे आहे. रजिस्टर्ड डायटिशियन चारमेन डॉमिंगेझ यांनी काही सुपरफूड्सची माहिती शेअर केली आहे ज्यांचा आपल्या आहारात समावेश करून रक्तातील साखरेची पातळी कमी करता येते.

मधुमेह हा एक मोठा आजार आहे जो झपाट्याने वाढत चालला आहे. यामध्ये शरीरातील रक्तातील साखर लक्षणीयरीत्या वाढते. हे घडते कारण एकतर तुमचे शरीर पुरेसे इन्सुलिन (हार्मोन) बनवू शकत नाही किंवा ते योग्यरीत्या वापरण्यास असमर्थ आहे. आजकाल बहुतेक लोक या आजाराचे ग्रस्त आहेत. वाढलेली ही साखरेची पातळी कमी करण्यासाठी लोकांना अनेक पध्दांचे पालन करावे लागते. यासाठी व्यायाम, योग्य आहार या गोष्टी फार महत्वाच्या आहेत. आहारात न्यूट्रिशनिस्ट डायबिटीज रुग्णांना आपल्या आहारात अशा काही पदार्थांचा समावेश करायला सांगतात ज्यात कमी ग्लायसेमिक इंडेक्स, जास्त फायबर आणि कमी साखर असते. रजिस्टर्ड डायटिशियन चारमेन डॉमिंगेझ यांनी काही सुपरफूड्सचा आपल्या आहारात समावेश करण्याचा सल्ला दिला आहे.

या सुपरफूड्सचा आपल्या आहारात समावेश केल्यास डायबिटीज रुग्ण आपल्या रक्तातील वाढलेली साखरेची पातळी सहज नियंत्रणात करू शकतात. यासोबतच, हे

पदार्थ मधुमेहालाही रिव्हर्स पाठवू शकतात. मधुमेहापासून सुटका मिळवण्यासाठी या गोष्टींचे सेवन करा

जर तुम्हाला तुमच्या साखरेची पातळी नियंत्रित करायची असेल आणि मधुमेहाची स्थिती रिव्हर्स करायची असेल तर तुमच्या आहारात या पदार्थांचा समावेश जरूर करा. चला जाणून घेऊया कोणकोणत्या पदार्थांचा यात समावेश आहे

आवळा मधुमेहाच्या रुग्णांसाठी आवळ्याचे सेवन खूप फायदेशीर ठरू शकते. त्याचा ग्लायसेमिक इंडेक्स कमी असतो आणि त्यात भरपूर प्रमाणात अँटीऑक्सिडंट्स असतात, जे रक्तातील साखर कमी करून ती नियंत्रणात आणण्यास मदत करत असतात.

फ्लॉवर फ्लॉवर ही भाजी अनेकदा आपल्या घरात बनत असते, ही कमी ग्लायसेमिक इंडेक्स असलेली भाजी आहे. शिवाय त्यामध्ये अल्फा लिपोइक सिड भरपूर असते, जे तुमच्या रक्तातील साखरेची पातळी कमी करण्यास मदत करू शकतात.

क्विनोआ याशिवाय मधुमेह रुग्णांसाठी क्विनोआचे सेवन देखील फार फायद्याचे ठरू शकते. यात कमी ग्लायसेमिक धान्य असते

जे रक्तातील साखर वेगाने कमी करण्यास मदत करत असतात.

पोटावर लटकलेली चरबी कमी करण्यासाठी गुणकारी ठरेल हे आयुर्वेदिक चूर्ण, वाढलेले वजन होईल झपाट्याने कमी चिया सीड्स याशिवाय, तुम्ही तुमच्या रोजच्या आहारात चिया सीड्स समावेश करू शकता. त्यामध्ये विरघळणारे फायबर भरपूर प्रमाणात असते - जे तुम्हाला इन्सुलिन प्रतिरोधनाशी सामना करण्यास मदत करू शकते. सकाळी उठल्यावर कोमट पाण्यात चिया सीड्स मिक्स करून त्यांचे सेवन केले जाऊ शकते.

पेरू जर तुम्हाला फळे खाण्याची आवड असेल, ते पेरूचे सेवन तुमच्यासाठी फायद्याचे ठरू शकते. कमी ग्लायसेमिक इंडेक्समुळे, ते शरीरात साखरेची वाढ करत नाही. यासहच यात व्हिटॅमिन सीचे भरपूर प्रमाण आहे, जे रक्तातील साखरेचे व्यवस्थापन करण्यात महत्वाची भूमिका बजावते.

टीप - हा लेख केवळ सामान्य माहितीसाठी लिहिण्यात आला असून कोणत्याही प्रकारच्या उपचाराचा दावा यामध्ये करण्यात आलेला नाही. कोणताही उपाय करण्यापूर्वी आपल्या डॉक्टरांचा सल्ला घ्या.

लड्डुपणा कमी करण्यासाठी इंजेक्शन खरंच गुणकारी? काय आहे यामागचं सत्य?

लड्डुपणा कमी करणाऱ्या इंजेक्शनसचा परिणाम प्रत्यक्ष आयुष्यात क्लिनिकल चाचण्यांइतका प्रभावी नसतो, कारण अनेक रुग्ण ते बंद करतात किंवा डोस कमी करतात.

सध्याच्या धावपळीच्या जीवनशैलीत लड्डुपणा ही एक गंभीर समस्या बनली आहे. अनेक लोक वजन कमी करण्यासाठी विविध उपाय करत असतात. यामध्ये व्यायाम, डाएट, औषधे आणि सध्या चर्चेत असलेली इंजेक्शनस यांचा समावेश आहे. अमेरिकेतील नवीन संशोधनातून असे समोर आले आहे की वजन कमी करण्यासाठी वापरली जाणारी काही इंजेक्शनस प्रत्यक्ष आयुष्यात तितकीशी परिणामकारक ठरत नाहीत. या लेखात आपण या इंजेक्शनसबाबतची सत्य माहिती, त्यांचा परिणाम, कारण आणि अभ्यास काय सांगतो हे सविस्तर पाहणार आहोत.

डायबेटीस टाईप-२ असणाऱ्या रुग्णांमध्ये साखरेचे प्रमाण नियंत्रित करण्यासाठी आणि वजन कमी करण्यासाठी काही विशिष्ट इंजेक्शनस वापरली जातात. यामध्ये वेगोवी (थशर्स) आणि ओझेंपिक (जशाफिल) ही दोन प्रसिद्ध नावं आहेत. या इंजेक्शनसमध्ये सेमाग्लूटाइड

(झारसर्त्रीळवश) किंवा टिझेंपेटाइड (व्हीशरीळवश) हे घटक असतात, जे मेंदूतील भूक नियंत्रण करणाऱ्या सिग्नलवर परिणाम करतात आणि पचन क्रिया धीमी करतात. यामुळे व्यक्तीला लवकर पोट भरल्यासारखे वाटते आणि ती कमी अन्न घेते. परिणामी वजन कमी होण्यास मदत होते.

कांदा खायला आवडत नाही? मग सोप्या पद्धतीमध्ये झटपट बनवा चवदार कांदाची भाजी, घरातील सगळ्यांना नक्कीच आवडेल 'ओबेसिटी जर्नल' मध्ये प्रकाशित झालेल्या एका अभ्यासात ७,८८१ प्रॉड रुग्णांचा समावेश करण्यात आला. यातील बहुतांश रुग्णांचा बॉडी मास इंडेक्स (इचख) ३९ पेक्षा जास्त होता, जे गंभीर लड्डुपणा दर्शवते. यातील काही रुग्ण 'प्री-डायबेटीस' अवस्थेत होते - म्हणजे त्यांना डायबेटीस होण्याचा धोका अधिक होता.

या सर्व रुग्णांनी २०२१ ते २०२३ दरम्यान सेमाग्लूटाइड किंवा टिझेंपेटाइड युक्त इंजेक्शनस घेणे सुरू केले होते. अभ्यासकांनी त्यांच्या वजन आणि ब्लड शुगरवर याचा प्रभाव तपासला. संशोधनातून हे स्पष्ट झाले की,

जे रुग्ण तीन महिन्यांच्या आत इंजेक्शन घेणे थांबवतात, त्यांचे वजन सरासरी ३.६% नी कमी होते.

तीन ते १२ महिन्यांच्या आत बंद करणाऱ्यांचे वजन ६.८% नी घटते.

तर सलग एक वर्ष इंजेक्शन घेणाऱ्यांचे वजन ११.९% पर्यंत कमी होते.

विशेष म्हणजे, ज्या रुग्णांना जास्त डोस देण्यात आले - सेमाग्लूटाइड (१३.७%) आणि टिझेंपेटाइड (१८%) - त्यांचे वजन अधिक

प्रमाणात कमी झाले.

'प्री-डायबेटीस' रुग्णांमध्ये ब्लड शुगर नियंत्रणात ठेवण्यात इंजेक्शनची सातत्याने घेतल्यास जास्त परिणामकारकता दिसून आली. ज्यांनी वर्षभर इंजेक्शन घेतले, त्यांच्यात ६७.९% रुग्णांचे साखरेचे प्रमाण सामान्य पातळीवर होते.

संशोधनातूनसार जवळपास २०% लोकांनी ३ महिन्यांच्या आत इंजेक्शन घेणे बंद केले आणि ३२% लोकांनी १२ महिन्यांच्या आत हे थांबवले. यामागील मुख्य कारणे म्हणजे: जेवणाची चव द्रिगुणित करेल सोपा पण चवदार आलू भर्ता; त्वरित रॅसिपी नोट करा इंजेक्शनचा खर्च जास्त असणे विमा कंपन्यांकडून रिफंड न मिळणे दुष्परिणाम जाणवणे (मळमळ, थकवा, पोटदुखी इ.)

काही वेळा औषध बाजारात उपलब्ध नसणे

हे इंजेक्शनस घेतल्याने वजन कमी होऊ शकते, पण ते सतत घेणे आणि डॉक्टरांच्या सल्ल्याने घेणे अत्यंत आवश्यक आहे. याचा

उपयोग हे लक्षात घेतल्याशिवाय औषध सुरू करणे योग्य ठरणार नाही:

इंजेक्शन कोणत्या अवस्थेत उपयुक्त आहेत हे डॉक्टर सांगतील.

वजन कमी करताना केवळ औषधावर अवलंबून न राहता आहार आणि व्यायाम यालाही महत्त्व द्यावे लागेल.

दीर्घकालीन वापराचे कमी आणि जास्त डोस याचे प्रभावही डॉक्टर तपासतात.

वजन कमी करण्यासाठी वापरण्यात येणारी सेमाग्लूटाइड आणि टिझेंपेटाइडसारखी इंजेक्शनस काही प्रमाणात परिणामकारक आहेत, पण त्याचा परिणाम रुग्णांच्या वापराच्या पद्धतीवर आणि सातत्यावर अवलंबून असतो. खर्च, दुष्परिणाम आणि नियमितता यामुळे अनेक रुग्ण काही काळानंतर हे थांबवतात, ज्यामुळे परिणामात घट होते.

यामुळे, वजन कमी करण्यासाठी कोणताही गोष्ट जादूसारखी काम करत नाही. योग्य मार्ग म्हणजे संतुलित आहार, व्यायाम, मानसिक आरोग्याची काळजी आणि डॉक्टरांचा सल्ला.

रिपाईच्या केज तालुका कार्याध्यक्ष पदावरून

ईश्वर सोनवणे यांना केले कार्यमुक्त-सुनील हिरवे

केज/प्रतिनिधी रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडिया आठवले गट केज तालुका कार्याध्यक्ष पदावरून ईश्वर सोनवणे यांना कार्यमुक्त केले असल्याची माहिती तालुकाध्यक्ष सुनील हिरवे यांनी प्रसिद्धी पत्रकाद्वारे दिली आहे. दिनांक १४ जून २०२५ रोजी रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडिया आठवले गट केज तालुका प्रमुख सुनील हिरवे, पूर्वेचे उपाध्यक्ष देवानंद वाघमारे,माजी नगर अध्यक्ष तथा पश्चिमेचे उपाध्यक्ष व्यंकटराव हजारे, सचिव हिराचंद काळे, शहराचे प्रभारी अध्यक्ष अमोल मस्के यांची पक्षाच्या संपर्क कार्यालयात बैठक संपन्न झाली.

सदर बैठकीमध्ये सर्वांनुमते एकमत होऊन पक्षाच्या विरोधी कारवाया व बैठकीस सतत गैरहजर राहणे आणि मनमानी कारभार करणे यामुळे ईश्वर सोनवणे यांची रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडिया आठवले गट तालुका कार्याध्यक्ष पदावरून कार्यमुक्त करण्यात आले आहे असे प्रसिद्धी पत्रकात म्हटले आहे. याप्रसिद्धीपत्रकावर तालुका अध्यक्ष सुनील हिरवे, पूर्वेचे उपाध्यक्ष देवानंद वाघमारे, पश्चिमेचे उपाध्यक्ष व्यंकटराव हजारे, प्रभारी शहराध्यक्ष अमोल मस्के, हिराचंद काळे इत्यादींच्या स्वाक्ष्या आहेत.

शेतकऱ्यांनी खत बि-बियाणे खरेदी करताना कृषी दुकानदाकडून पक्की पावती घ्यावी

खत बि-बियाणाचा तुटवाडा दाखवून आधीक पैसे मागत आसेल तर त्याची गय करणार नाही-भाई मोहन गुंड

केज/प्रतिनिधी खरीप पेरणीची लगबग सुरु झाली आहे, शेतकरी बी-बियाणे खरेदीसाठी लगबग करत आहेत, यापूर्वी अनेक बियाणे बोगस निघाले आहेत, बियाणे पेरले तर ते उगवले नाही सावधगिरी म्हणून, खत बी-बियाणे घेताना शेतकऱ्यांनी पक्क्या पावत्या कृषी दुकानदाराकडून घ्याव्यात असे आवाहन भारतीय शेतकरी कामगार पक्षाचे युवा नेते भाई मोहन गुंड यांनी केले आहे. मागील वर्षी खताचा तुटवाडा दाखवून बेसुमार भवाने खत विक्री केल्याच्या घटना समोर आल्या होत्या, यावर्षी ही अनेक शेतकऱ्यांनी अनेक कृषी दुकानदारांच्या तक्रारी भाई मोहन गुंड मोबाईल दूरध्वनी द्वारे केल्या आहेत. सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने येत्या दोन दिवसात जिल्हा कृषी अधिकाऱ्याची भेट घेणार आहे असे भाई गुंड यांनी प्रसिद्धी पत्रकात म्हटले आहे.

मागील वर्षी सोयाबीनचे बियाणे उगवले नसल्यामुळे दुबार पेरणीची वेळ आली होती. पावत्या नसल्यामुळे कृषी दुकानदार नंतर शेतकऱ्याला बोलू देत नाहीत, म्हणून शेतकऱ्यांनी कृषी दुकानदाराकडून पक्की पावती घेतल्याशिवाय खत बी बियाणे खरेदीच करू नये, खत

बियाण्याच्या एमआरपी पेक्षा अधिक पैसे कोणाला ही देऊ नयेत कोणी खत बी-बियाण्याचा तुटवाडा करीत असेल, अधिक पैसे मागत असेल, इतर काय अडचण असल्यास ९४२४९७९४९२ या मोबाईल दूरध्वनी वर संपर्क करावा असे आवाहन शेतकरी कामगार पक्षाचे नेते भाई मोहन गुंड यांनी प्रसिद्धी पत्रकात केले आहे.

आ. रमेशआप्पा कराड यांच्या वाढदिवसानिमित्त मुरुड ग्रामपंचायतीच्या वतीने साहित्याचे वाटप आप्पासाहेबामुळेच ग्रामीण विकासाला गती मिळाली - ऋषिकेश कराड

लातूर :- भाजपाचे नेते लातूर ग्रामीणचे आमदार श्री रमेशआप्पा कराड यांच्या जन्मदिनानिमित्ताने लातूर तालुक्यातील मुरुड ग्रामपंचायतीच्या वतीने अडीच हजार नागरिकांना कचराकुंडी, २३ अंगणवाडींना कपाटाचे वाटप भाजपाचे युवा नेते ऋषिकेशदादा रमेशआप्पा कराड यांच्या शुभहस्ते करण्यात आले असून यानिमित्ताने मुरुड शहरात विविध सार्वजनिक ठिकाणी नागरिकांसाठी १०१ सिमेंटचे बेंच बसविण्यात आले. लातूर ग्रामीणचे आमदार श्री रमेशआप्पा कराड यांचा जन्मदिवस संपूर्ण मतदार संघातील गावागावात वाडी वस्तीत विविध विधायक उपक्रमांच्या माध्यमातून मोठ्या उत्साहाच्या वातावरणात साजरा करण्यात येत आहे त्याचाच एक भाग म्हणून मुरुड ग्रामपंचायतीच्या वतीने भाजपाचे युवा नेते ऋषिकेशदादा कराड यांच्या शुभहस्ते विविध साहित्याचे वाटपाचा कार्यक्रम झाला. या कार्यक्रमास मुरुडच्या सरपंच श्रीमती अमृताताई नाडे, उपसरपंच हनुमंतबापू नागटिळक, ग्रामपंचायतचे सदस्य महेश कणसे, आनंद कणसे, सुरज सूर्यवंशी, तात्या ईटकर, लताताई भोसले, वैजनाथ हराळे,

विशाल कणसे, शायना शेख, संजय शिंदे, रामदास चव्हाण, रमजान सय्यद यांच्यासह इतर अनेकांची उपस्थिती होती. मुरुड शहरातील तब्बल अडीच हजार नागरिकांना कचराकुंडीचे आणि ग्रामपंचायत अंतर्गत असलेल्या २३ अंगणवाडींना कपाटाचे वाटप भाजपाचे युवा नेते ऋषिकेशदादा कराड यांच्या शुभहस्ते करण्यात आले. यावेळी मुरुड

शहरातील सार्वजनिक ठिकाणी नागरिकांना बसण्याकरिता सोय व्हावी यासाठी १०१ सिमेंट बेंच बसविण्यात आले. या निमित्ताने आयोजित करण्यात आलेल्या जाहीर कार्यक्रमातून बोलताना युवा नेते ऋषिकेशदादा कराड यांनी स्वच्छतेचे महत्व पटवून दिले. मुरुडची ग्रामपंचायत तालुक्यातच नव्हे तर संपूर्ण जिल्ह्यात मूलभूत सुविधा पुरविण्याबरोबरच

सातत्याने विविध नाविन्यपूर्ण उपक्रम राबवत असल्याबद्दल समाधान व्यक्त केले. लातूर ग्रामीण विधानसभा मतदार संघातील जनतेने कसल्याही अमिषाला बळी न पडता नवा इतिहास घडवून आणण्यासाठी विधानसभेत पाठवले अनेक दिवसाचे पाहिलेले स्वप्न कार्यकर्त्यांनी प्रत्यक्षात उतरविले. आपले नेते आ रमेशआप्पा कराड यांच्या माध्यमातून मतदारसंघातील गावागावात वाडी वस्तीत वर्षानुवर्षे रखडलेल्या विकासाला गती मिळाली, केंद्र आणि राज्य शासनाच्या माध्यमातून विविध योजनेसाठी मोठ्या प्रमाणात निधी मिळाला असल्याचे बोलून दाखवले. या कार्यक्रमात हनुमंत बापू नागटिळक, महेश कणसे आणि शिवलिंग चौधरी यांनी आपले मनोगत व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन नामनाथ बचाटे यांनी केले. याप्रसंगी अंगणवाडीचे कार्यकर्ते - मदननीस, आरोय दूत, विविध स्तरातील ग्रामस्थ महिला, पुरुष व तरुण मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

स्वानंद सार्वजनिक वाचनालयात विविध कार्यक्रम संपन्न.

के ज/प्रतिनिधी स्वानंद सार्वजनिक वाचनालय, आनंदांवा ता. केज जि. बीड येथे १०ते १४ जून २०२५ या कालावधीत विविध सांस्कृतिक कार्यक्रम संपन्न झाले. १४ जून २०२५ रोजी जागतिक रक्तदाता दिन, १३जून २०२५ रोजी प्र. के. अत्रे स्वातीदिन, १२ जून २०२५ रोजी गुरु हगोविंद सिंग जयंती, ११ जून २०२५ रोजी संत कबीर जयंती, दिनांक १०जून २०२५ रोजी जागतिक दृष्टीदान दिन असे विविध कार्यक्रम साजरे करण्यात आले. ग्रंथालयाचे संस्थापक अध्यक्ष, जेष्ठ विचारवंत, जेष्ठ समाजसेवक, ख्यातनाम वक्ते, व्याख्याते, प्राचार्य, डॉ. वसुदेव गायकवाड यांच्या मार्गदर्शनाखाली हे सर्व कार्यक्रम व उपक्रम पार पडले. विविध कार्यक्रमात माजी सरपंच रामराजे

गायकवाड, रावसाहेब जाधव, दादासाहेब गायकवाड, नारायण गायकवाड, रंजीत पाटील, बबन पुंड, श्रुती पुंड, बाळासाहेब गायकवाड, रमेश गायकवाड, सुखदेव गायकवाड, पांडुरंग गायकवाड, एस. के. वैरागे, ग्रंथालयाचे विश्वस्त आनंद गायकवाड यांनी मार्गदर्शन केले. विविध कार्यक्रमांला विद्यार्थी, वाचक, जेष्ठ नागरिक यांची उपस्थिती होती.

EPS ९५ राष्ट्रीय संघर्ष समिती च्या मराठवाडा

विभाग उपाध्यक्ष पदी विजयकुमार काळे यांची निवड. लातूर :- विजयकुमार काळे यांची ई पि एस ९५ राष्ट्रीय संघर्ष समिती च्या मराठवाडा विभाग उपाध्यक्ष पदी निवड करण्यात आली आहे. नुकत्याच लातूर येथे एस टी महामंडळ, एम एस ई बी, मार्केटिंग फेडरेशन, कॉटन फेडरेशन, दुध संघ, सुत गिरणी, दवाखाना, मांजरा साखर, जय जवान जय किसान साखर, किड्लारी साखर, जिल्ह्यातील उदगीर, अहमदपूर, चालूर, निलंगा, औसा, रेणापूर, येथील ईपिएस अंतर्गत येणा-या सर्व संस्थेतील कर्मचारी, तेरणा, तुळजाभवानी साखर धाराशिव जिल्हा कर्मचारी, यांचा कै दगडोजीवार देशमुख मार्केट यार्ड येथे मेळावा संपन्न झाला या मेळाव्यामध्ये केंद्रीय अध्यक्ष अशोक जी राऊत, प्रांत अध्यक्ष स.ना. अंबेकर यांच्या हस्ते विजयकुमार मुकुंदराव काळे यांना नियुक्ती चे पत्र देण्यात आले. या निवडीबद्दल राष्ट्रीय महासचिव रिचर्ड सिंह राजावत सरिताताई नारखेडे राष्ट्रीय सचिव, बि.एस. नारखेडे राष्ट्रीय सचिव कमलाकर पांगारकर कार्याध्यक्ष, प्रांत समन्वयक डि.एम. पाटील, दादाराव देशमुख मराठवाडा अध्यक्ष, सुर्यकांत नादरो मराठवाडा सचिव,लातूर जिल्हा अध्यक्ष विजय पाटील, जिल्हा सचिव मुळे, मांजरा परिवारातील कर्मचारी आदींनी आदींनी विजयकुमार काळे यांचे अभिनंदन केले.

अखिल भारतीय ग्राहक पंचायतच्या प्रांत महिला जागरण प्रमुखपदी मंजुश्री ठेपे यांची नियुक्ती

लातूर/प्रतिनिधी :- अखिल भारतीय ग्राहक पंचायत देवगिरी प्रांत महिला जागरण प्रमुखपदी लातूर येथील सामाजिक कार्यकर्त्या मंजुश्री ठेपे पाटील यांची नुकतीच निवड करण्यात आली आहे. छत्रपती संभाजीनगर येथे सोमवार दि. ९ जून २०२५ रोजी झालेल्या देवगिरी प्रांत कार्यकारिणीच्या बैठकीत देवगिरी प्रांत अध्यक्ष डॉ विलास मोरे यांनी मंजुश्री ठेपे पाटील यांची निवड जाहीर केली आहे. यावेळी पश्चिम क्षेत्रीय संघटन मंत्री नितीन काकडे, प्रांत संघटन मंत्री रामदास ठोंबरे, प्रांत सचिव ऑंकार जोशी, प्रा. डॉ. स्मिता अवचार, धनंजय मुळे, एड. संगमेश्वर रासुरे, एड. संगीता धुमाळ, रवींद्र पिंगळीकर, प्राचार्य डॉ संगीता आवचार,

किरण बोचरे, दामोदर पारेख, एड दत्तात्रय पाटील, राजेश मेहता, एड संजय केकान दत्ता मिरकिले, अॅड.महेश ढवळे यांच्यासह देवगिरी प्रांत पदाधिकारी उपस्थित होते. मंजुश्री ठेपे यांचे समाजकार्य मोठे योगदान असून ग्राहकांच्या प्रश्नांवर त्यांनी सातत्याने आवाज उठविला आहे, त्याचबरोबर महिलांच्या हक्कांसाठी त्या नेहमीच आग्रही असतात. त्यांच्या या निवडीनंतर मंजुश्री ठेपे पाटील यांचे सर्व स्तरातून अभिनंदन होत आहे. मला मिळालेल्या या पदाचा मी सामान्य नागरिकांच्या न्यायालयासाठीच उपयोग करून त्यांच्या समस्या जाणून त्या सोडविण्यासाठी प्रामाणिकपणे प्रयत्न करणार असल्याचे मंजुश्री ठेपे पाटील म्हणाल्या.

अखेर दोन वर्षांपासून बंद असलेल्या स्ट्रीट लाईट झाल्या चालू! सम्राट मित्र मंडळाच्या पाठपुराव्याला यश.

अहमदपूर / प्रतिनिधी :- शहरातून आंबेजोगाई कडे जाणाऱ्या मार्गावरील गेल्या दोन वर्षांपासून बंद असलेल्या स्ट्रीट लाईट सम्राट मित्र मंडळाच्या वतीने अंदोलनाचा इशारा देताच अखेर चालू करण्यात आल्या. अहमदपूर शहरातून आंबेजोगाई-संभाजीनगर हा महामार्ग करण्यात आला आहे.रस्त्याच्या मधोमध डिव्हायडर तयार केले असून त्यात स्ट्रीट लाईट लावण्यात आल्या आहेत.मात्र गेल्या दोन वर्षांपासून हा रस्ता संपूर्ण अंधकारमय झालेला होता. यासंदर्भात वेळोवेळी संबंधीत अधिकारी कर्मचाऱ्याकडे या लाईट चालू करण्याची विनंती अनेकांनी केली होती.मात्र सातत्याने कूठले तरी कारण पूढे करून हे काम प्रलंबित ठेवले होते.मध्यंतरी साधारणतः सहा महिन्यांपूर्वी येथील व्यापाऱ्यांनी सूध्दा लेखी निवेदन देवून ही मागणी पूढे रेटली होती.मात्र परिस्थिती जैसे थे च होती. नुकतेच अहमदपूर शहरातील विविध पंचविस प्रश्न घेवून सम्राट मित्र मंडळाच्या वतीने युवकनेते डॉ.सिध्दार्थकुमार सूर्यवंशी यांनी जिल्हाधिकारी लातूर यांना घेराव अंदोलनाचा ईशारा दिला होता. दरम्यान जिल्हाधिकारी लातूर यांनी या विविध प्रलंबित प्रश्नांच्या संबंधाने सुनावणी बैठक घेण्याचे आदेश संबंधितांना दिले होते. सदरील आदेशानुसार उपविभागीय अधिकारी मंजूषा लटपटे यांनी अधिकारी कर्मचारी यांच्या सोबत त्यांच्या दालनात सुनावणी बैठक घेतली होती.या निवेदनातील मागणी क्रमांक ५ मध्ये सदरच्या लाईट

चालू करण्याची मागणी होती.त्यानुसार दिनांक १० जून रोजी संबंधीत अधिकारी कर्मचारी यांच्या सोबत बैठक घेण्याचे ठरले. त्यानुसार प्रशासनाने गती घेवून संबंधित कंत्राटदार/महामार्गाचे अधिकारी तसेच नगर परिषद विद्युत विभाग आणि महावितरण यांच्या सोबत समन्वय करून तांत्रिक सर्व बाबी पूर्ण करून घेतल्या.आणि गेल्या दोन वर्षांपासून बंद असलेल्या स्ट्रीट लाईट अखेर सम्राट मित्र मंडळाच्या अंदोलनाच्या इशान्यानंतर चालू करण्यात आल्या. साधारणतः एक ते दिड किलो मिटर अर्थात वाकी नदी ते स्वातंत्र्यवीर वि.दा.सावरकर चौक पर्यंतच्या सर्व स्ट्रीट लाईट चालू करण्यात आल्यामुळे या भागातील नागरिकांमध्ये कमालीचे आनंदाचे वातावरण असून संध्याकाळचा काळोख दूर झाला आहे. आंबेजोगाई मार्गावर तहसील कार्यालय,ग्रामीण रुग्णालय,पोलिस

स्टेशन,लक्ष्मीनारायण मंदिर,शादिखाना,मंगल कार्यालय तसेच दोन्ही बाजूने मोठ मोठी दुकाने असून हा सर्व भाग रहिवासी आहे. लाईट्च्या चालू केल्याचे नागरीकांची अंधारामुळे होणारी अडचण दूर झाली आहे. सामर्थ्य आहे चळवळीचे जो जो करील तयांचे... --डॉ.सिध्दार्थकुमार सूर्यवंशी अहमदपूर शहरातून जाणाऱ्या अहमदपूर आंबेजोगाई रोज च्या मधोमध रस्ता पूर्ण झाल्या नंतर स्ट्रीट लाईटची उभापणी करण्यात आली होती. मात्र दोन वर्षांपासून हा लाईट्स बंद होत्या.ही गंभीर बाब घेवून अंदोलनाचा इशारा दिला होता.निवेदनात पाचव्या क्रमांकावर या विषयाचा उल्लेख करण्यात आला होता.त्यानुसार

जिल्हाधिकारी यांच्या निर्देशानुसार उपविभागीय अधिकारी यांनी सुनावणी बैठक घेऊन प्रोसेडींग फायनल केली त्यानुसार प्रशासनाने आवश्यक कार्यवाही करून लाईट्स चालू करून दिल्या बद्दल जिल्हाधिकारी सौ.वर्षाताई ठाकूर धूपे मंडेम,उपविभागीय अधिकारी मंजूषा लटपटे मंडेम,मुख्याधिकारी संतोष लोमटे,महावितरणचे राठोड साहेब तसेच रस्ते महामार्गाचे अधिकारी यांचे आभार मानले आहेत. एकूणच माझ्या सारख्या सामान्य कार्यकर्त्यांने काम हाती घेतल्यानंतर अंदोलनाचे हत्यार उपसले असता काम पूर्ण झाले आहे याचे समाधान असून शहरातील प्रलंबित विविध प्रश्नांसाठी सूध्दा आक्रमक भूमिका घेवून ते प्रश्न सोडविण्यासाठी पूढाकार घेणार आहे अशी प्रतिक्रिया युवकनेते तथा सम्राट मित्र मंडळाचे अध्यक्ष डॉ.सिध्दार्थकुमार सूर्यवंशी यांनी दिली.